

Drobne badania archeologiczne w Kopkach i Rudniku powiat Nisko oraz w Koziarni powiat Leżajsk

Przy okazji ratowniczych prac wykopaliskowych prowadzonych z ramienia Konserwatora Zabytków Archeologicznych Woj. Rzeszowskiego na cmentarzysku łużyckim w Kopkach stan. 3¹, poczyniono w tej miejscowości oraz w Rudniku i Koziarni badania powierzchniowe, poszukiwawcze oraz drobne badania zwiadowczo-sondazowe. Pracami kierował mgr K. Moskwa przy współpracy Z. Kapery. Wynikiem badań powierzchniowych jest odkrycie 11 nowych stanowisk, w tym 2 w Kopkach (stan. 7 i 8), 7 w Rudniku (stan. 12–18) i 2 w Koziarni (stan. 1 i 2). Sondáže przeprowadzono w Kopkach na stan. 4, w Rudniku na stan. 12 i 14 oraz w Koziarni na stan. 1².

Z przyjemnością można stwierdzić, że badania były przedmiotem dużego zainteresowania ze strony miejscowego społeczeństwa. Wyrazem tego było nie tylko liczne odwiedzanie wykopalisk lecz także przekazywanie ekipie badawczej informacji, dzięki którym odkryto nowe stanowiska. Najbardziej pożyteczne informacje zawdzięczamy Tadeuszowi Madejowi i Franciszkowi Niecalkowi z Rudnika, którzy współpracowali z nami począwszy od roku 1961. Pragniemy im złożyć tym samym wyrazy szczerzego szacunku.

Rezultaty omawianych badań przedstawiają się następująco:

1. Kopki, stan. 4 (parcele A. Słońca i J. Głuszka znajdujące się po lewej stronie szosy z Rudnika do Kopek). Znane jest od roku ubiegłego³ w związku z informacją J. Pałaka o odkryciu tam naczyń z przepalonymi kośćmi. W celu sprawdzenia tej wiadomości założono 6 wykopów o łącznej powierzchni 0,5 ara. Nie natrafiono jednakże na żaden zwarty zespół grobowy, a jedynie na luźno rozrzucone drobne skorupy i przepalone kości, świadczące o istnieniu tam pierwotnie cmentarzyska łużyckiego.
2. Kopki, stan. 7 (parcela P. Bujaka, znajdująca się po prawej stronie szosy Budnik–Kopki) — znaleziono drobne ułamki ceramiki łużyckiej.
3. Kopki, stan. 8 (cypel terasy nad dawnym rozlewiskiem Sanu, około 1 km na połud-

nie od zabudowań wsi) — stwierdzono ułamki ceramiki pradziejowej o nieoznaczonej chronologii.

4. Rudnik, stan. 12 (parcele P. Skoczylasa i P. Wójcika przy ul. Górka nr 56). W związku z informacją T. Madeja o występowaniu fragmentów ceramiki pradziejowej wykonano kilka małych sondażów, w wyniku czego uzyskano liczne fragmenty ceramiki łużyckiej.
5. Rudnik, stan. 13 (pole uprawne znajdujące się około 500 m na zachód od ul. Marchlewskiego) — natrafiono na ułamki ceramiki pradziejowej o nieoznaczonej chronologii.
6. Rudnik, stan. 14 (parcela P. Ruchaja przy stacji transformatorów) — w wykopie sondazowym natrafiono na ułamki ceramiki pradziejowej o nieoznaczonej chronologii.
7. Rudnik, stan. 15 (terasa prawego brzegu rzeczki Stróżanki w pobliżu szosy Rudnik–Stróża) — stwierdzono ceramikę pradziejową o nieoznaczonej chronologii.
8. Rudnik, stan. 16 (wylot ul. Kończyckiej nad rzeczką Stróżanką) — zauważono drobne ułamki ceramiki pradziejowej o nieoznaczonej chronologii.
9. Rudnik, stan. 17 (parcela L. Ramockiego na pograniczu Rudnika i Dolin) — występuje ceramika łużycka.
10. Rudnik, stan. 18 (ul. Kordeckiego 1). Jesienią 1962 r. przy pracach ziemnych znaleziono 4 naczynia łużyckie: 2 czerpaki, naczynie dwustożkowate oraz naczynie kształtu bliżej nieokreślonego (uległo zniszczeniu). Z informacji J. Sekulskiego wynika, że w sąsiedztwie naczyń znajdowało się palenisko (?), grudki przepalanej gliny i podobno kości.
11. Koziarnia, stan. 1 (pole uprawne w sąsiedztwie gajówki W. Kozuba) — W. Kapera odkrył osadę kultury przeworskiej.
12. Koziarnia, stan. 2 (las po prawej stronie szosy Kopki — Tarnogóra) — W. Kapera odkrył 4 kopce (kurhany?).

Ilość i charakter stanowisk archeologicznych na omawianym terenie świadczy, że w pradziejach, zwłaszcza w okresie istnienia kultury łużyckiej był on dość gęsto zamieszkały przez człowieka. Dotychczasowa wiedza o jego najstarszej przeszłości jest jeszcze bardzo uboga lecz w niedalekiej przyszłości zostanie niewątpliwie wzbogacona o wyniki prac wykopaliskowych na odkrytych ostatnio nowych stanowiskach.

¹ Zob. K. Moskwa: Cmentarzysko łużyckie w Kopkach pow. Nisko (zamieszczone w mniejszym wydawnictwie).

² Zob. A. Szałapała: Cmentarzysko z okresu rzymskiego w Kopkach pow. Nisko oraz osada z tego samego okresu w Koziarni pow. Leżajsk (zamieszczone w niniejszym wydawnictwie).

³ Por. K. Moskwa: Konserwatorskie badania powierzchniowe przeprowadzone w województwie rzeszowskim w roku 1962. Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1962. Rzeszów 1962, s. 33.